

ГЕОРГИ КОНОВСКИ НОЩТА НА СИВИТЕ

chitanka.info

1.

— Даааа...

— Ало, Кольо, време е...

— За какво?

— Да ставаш... Стига спа! Легнал си в десет, а сега е вече четири часа...

— И защо да ставам? Така хубаво си спях... Сънувах какви ли не красоти...

— И мен ли?

— Нали ти казах — красоти... Какво ще правиш там?

— Пак се правиш на идиот!

— Не, не... Аз съм СИ идиот... Натурален...

— Остави глупостите, ами ставай... Виж колко часът е, на работа трябва да ходиш...

— Добре, де...

— Мини покрай бай Стефан, виж кога ще дойде за водомера...

— Разбрах...

— И си вземи нещо за ядене, че сутринта тръгнах рано...

— Знам... Рано беше... Таман легнах...

— Ама и аз си имам права...

— Добре, добре... Няма смисъл да крещиш. Не те виждам, а така не си толкова страшна...

— Кольоооо... Ще затворя... И няма да се върна...

— О, Боже, веднъж поне си изпълни обещанието...

— Ще видиш ти, когато останеш сам...

— Знам, знам... На болната жена мъжът ѝ умря...

— Ще ставаш ли?

— Тъхъ...

2.

Първата ми мисъл при събуждането беше — „Ега ти, пак почва нощта...“.

Не ми се работи... И туй то!

Ама никак...

Просто не мога да свикна...

Да, пари падат. Да, повече са, отколкото другаде. Да, сам съм си господар...

Но — всяко удоволствие се заплаща, както казал оня, дето му умряла тъщата и му поискали пари за погребението.

А аз плащам с нощта. Нощта на сивите...

Моето работно място и време...

Шофьор съм. Таксиджия. Бакшиш.

И карам все нощна смяна.

Нощем, когато всички са сенки. Сиви сенки. Сенки на хора, сенки на домове, сенки на дървета и храсти, сенки на истории, сенки на живота...

Нощта ни събира все такива — смятащи, че имат, а всъщност нямащи светлинка в себе си.

И аз, и аз съм такъв...

Че ако не бях — там ли щях да съм?

Нощем се изкарват пари. Жена ми все това ми повтаря. И ме укорява — малко са й. Ех, ако можела тя да седне зад кормилото...

Иначе е кротка женица. В едно заведение работи. Всичко. Сервира, обира, почиства. Официално разнося пастички и безалкохолни. А иначе...

Това иначе ще чуете много пъти. Защото такъв е животът ни. Не само нашият. И не само днес.

Истина има само след смъртта — когато се включиш пълноценно в кръговрата на веществата в природата. До този момент си междинна станция между хладилника и тоалетната.

А животът е интересен все още с това, че е различен и многообразен. Никога не знаеш какво ще ти поднесе. И не знаеш дали сладкишът, който с удоволствие вкусваш, няма да ти излезе горчиво през носа.

Та и жена ми така. Репчи се какво би направила, а трепери. Защото е наясно какво ще стане, когато иззад завесата на иначе (пак!) безобидното им фирмено заведение за сладкарски изделия започнат да излизат трупаните години наред скелети.

А няма начин да не стане издънката...

Толкова години държат специалните два салона отзад, толкова години там се черпят разни не само с напудрени сладкиши и вкусни сиропи... Просто такава е реалността. В един момент някой насочва прожектор и сенките се превръщат в мишени...

Да, знам какво става там. Много пъти съм возил клиенти. И очаквам...

Не зная какво... Не ми се мисли...

Сладкарницата е в сенките...

Но добре поне, че жена ми работи само денем. И няма пряк допир до салоните отзад. За тях си има специални хора. Със специално заплащане.

Което и на нея ѝ се иска. Но засега успявам да я удържам. Засега...

3.

— Кольоооо...

— Станал съм...

— Добре... След малко пак ще се обадя...

— Мислиш ли, че ще съм по-станал? Да беше преди двадесет години — целият да съм станал...

— Знам, знам... За нищо не ставаш...

— Абе, баш за нищо... Ще взема да си намеря любовница...

— Ти?

— Що? Като съм толкова години идиот, мигар няма да настъпи просветление...

— И коя ще те вземе такъв — дърт, мърморещ, беден...

— Виж сега, всяка млада мацка би искала такъв любовник. Те сега две неща ги влекат — да ги чукат и да ги издържат...

— Кольо, теб хич те няма и в двете...

— И това знам... Ама като съм на диета, това не означава, че не мога да чета менюто...

— Хи-хи...

— Уф, ама си лесна... Стар виц — и ти вече се хилиш...

— А ти — като си толкова труден, кога ще дадеш парите за месеца...

— Нерде Шам, нерде Багдад... Какво говорехме, какво те прихваща...

— Днес е 28 вече. Тока не съм плащала, водата, телефоните...

— Добре, добре...

— Добре, ама...

— ДОБРЕ, казах! Утре заран ще ги имаш... Хайде остави ме да стана...

— До скоро...

— Знам, че ще е скоро...

4.

Протегнах се зверски, разтрих очи като масажист, шкембето на японски сумист. Надигнах се.

Минава четири. До шест часа има много време. Колата вчера оставих пред дома — и там си беше. Малко рисково мероприятие, но...

Кирето от долния етаж има грижата да я наглежда. Условно казано.

Кирето е нашият квартален бандит. Местна форма на държавата. Разпорежда се по двете успоредни улици, че даже по пресечките.

Малък квартал сме — попаднал в гънките между две магистрали. За да стигне човек центъра, трябва да вземе автобус. Добре, че началната спирка е пред блокчето ни.

А може и пеша — през жп подлеза, после пресича по надлеза магистралата, бързичко през паркчето и е в сами града.

До центъра е далече. Което може да е за хубаво.

Топнах се във ваната... Хубавоооо...

Просто се откъсваш от всичко наоколо и се завръщаш в онова безгрижно време, когато животът е бил във водата. И се е носил насамнатам... Като живот...

Не с никакви планове, не с никакво мислене, не с идеи...

А просто рефлексивно — вроден или създаден рефлекс. Следвайки нагона и инстинкта.

Живот — според природата. С две основни цели. Оцеляване и размножение...

Нормален живот. Природосъобразен...

Е, има и ненормални хора. Неследващи законите на природата. Опитващи се да променят живота. В никакви посоки, които само те разбират защо и накъде са...

Та в природата не се създава нищо оригинално. Всичко е еволюция... Бавна, постепенна — за да може нормалният живот да я приеме. Без да я осъзнава...

Нормалният човек живее — така, както той смята, че трябва, движи се по древните правила — натрупване на материя. Материята е това, което остава след него.

Духовност в природата няма. Пеперудите не осъзнават, че са красиви. Нито сърните. За другите те са част от средата. Или плячка — за птиците, за вълците, за всички, които спазват природния закон за обръщането на материята в друга материя...

Просто живот...

Ще кажете — ама стига философства... Гледай си шофьорлъка...

И ще сте прави...

Но — вреден навик. Навремето завърших философия. И дори преподавах в едно школо. После дойдоха промените — както срамежливо наричаме срутването и рутенето (което в нашия край наричат просто... Да де...).

И аз станах шофьор.

Сега съм самостоятелен... Или поне това си мисля...

Имам мой автомобил, имам и още един. Сключил съм договор с голяма фирма — на телефон съм, радиовръзка, подкрепяме се с колегите.

Децата са в чужбина, жената още работи, но мисля да я прибирам у дома. Хем имаме достатъчно пари, за да преживеем, хем оная сладкарница... Абе, дълго се задържа... И скоро чакам да я закрият... Но кой?

5.

— Бай Кольоооо... Излез на балкона...

— Кажи, Кире...

— Абе, търси те един човек преди малко, ама аз му казах да ти се обади утре. Нещо не ми хареса...

— Що така?

— Много ошмулен на вид, ама очите му играят... И все държи бомбето пред гърдите — като че крие нещо...

— Аааа, Кире, той е безопасен. Братовчед е. Мухльо един. Пак ще е закъсал и заем търси...

— Че ти ако си банка — отпусни един безлихвен невръщаем кредит...

— Готово! Да седна в креслото на шефа на БНБ и ще раздавам. На теб първи... Колко милиона?

— Абе, ние се хилотим, ама хората пари правят...

— Така е, Кире, докато има на какво да се смеем... Парите смях не искат. Даже не понасят... Парите, Кире, са за много, много сериозни хора...

— Бай Кольо, баш ти за сериозни да говориш...

— Кире, малко неща научих на тоя свят. И едното е, че всички гадости в историята все от сериозни хора са правени. От много сериозни.

— Ами?

— Гледай там всичките велики владетели, завоеватели, политици... Все сериозни хора са били. Не е шега да завоюваш, убиваш и управляваш...

— Не съм се замислял...

— Кире, за колко неща не сме се замисляли... Но такъв е животът. Още колегата го е казал в Екlesiаста — „Много знание носи много тъга“. Пък другия колега — Христос...

— Бай Кольо, ама Христос да не е бил таксиджия?

— Не, бе Кире... Нали бях даскал, а и той е имал ученици? И един ученик го предал, пък всичките от класа ли беше, от групата ли, от групировката ли — се събрали край кръста и се кефели как разпъват даскала им... Ще знае много, ама ха...

— Базикаш се, бай Кольо, ама с Господ недей...

— Хубаво, Кире, няма... Отивам да се поизмия, че трябва да излизам...

— Лека вечер, бай Кольо...

6.

Отпуснат, в бяла риза и синьо яке, полууниформен, лъщящ...

Усмивах се от огледалото.

Хубава вечер се задаваше...

Или — да не бързам. Не обичам поздрава „Добър ден!“. Ще разбере добър ли е, ако на сутринта се събудя...

Затова — погледнах часовника и реших, че е време да тръгна. Ей го — пред съседния вход забръмча двигателят на октавията на комшията. Прибрал се е от часове и отива на работа.

Комшията е още млад — тридесет и кусур години. Женен, с деца — ученици, много пари му трябват. Та затова кара такси.

То неговата не е лесна.

Знам ги днешните деца. Навремето бях даскал — а, май го споменах(?). Ама ако сега се налагаше... Просто не бих работил повече от един срок...

Може би, защото от таксито съм видял много повече неща от живота на учениците.

Миналото лято имах премеждие. Нощ, късна есен. Към полунощ ме спира размахана ръка. Младежи, той я наградил, та едва успява с едната ръка да стопира. Тя — залепила лице в гърдите му.

Чак когато влязоха видях — боже, че това девойче надали е на повече от 15 години! И по очите се вижда — дрогирано или пияно... Просто движещо се парче месо...

Ама аз съм професионалист... Не ме питайте какво означава... Пример за професионализъм за мен са магистралките. И, като чуя за професионализъм и професионалисти...

Добре, добре — груб съм... Но ако искаш да си професионален таксиджия, няма как да си моралист. Въртиш геврека и се стараеш да не гледаш назад...

Обаче, това при проститутки или проститути (аз такива не качвам, мразя педерастите!).

А при това детенце...

След двадесет години седене зад волана, човек става тарикат. И умее някои неща, които външен за бранша човек няма понятие какви и що са...

Та попитах младежа накъде да карам, той каза адреса. Вдигнах явно вежди, потеглих... А на около сто метра видях лунохода с двама полицаи в него. Спрях, отворих вратата откъм тях и попитах — къде, аджеба, е тая уличка? Единият взе да ми обяснява, дори слезе и надникна в купето...

Никаква реакция!

Бяхме под улична лампа, в купето се виждаше всичко... Полицаят не искаше да има нищо общо с проблемите...

Потеглих.

Спряхме на уличката — която добре знаех, ама на, трябваше ми повод. Плати ми оня, бакшиш остави, поведе момичето към входа.

Завъртях колата. Оставих я зад ъгъла. Върнах се бързичко — тъкмо да чуя къде спира асансьорът. По всяка вероятност той се забави пред вратата — хем момичето виси на него, хем ключове да търси.

Достатъчно време да се кача до третия етаж. И с два бързи удара в тила да го просна.

Онова не реагира. Стоеше, трепереше, гледаше и не виждаше...

Дръпнах я, замъкнах я до колата, стоварих я близо до полицейското управление на този регион. Дори изчаках постовият да я забележи, да се замисли, да разбере, че няма полза да мълчи, да извика някого отвътре...

Глупак! Да, глупак съм!

Защо, защо, защо?

Това момиче майка и баща няма ли?

Те не се ли интересуват къде броди щерка им посред нощ?

Полиция из града — поне по светлите улици — няма ли?

А аз... Абе, що за Батман или Супермен се изживявам...

На другия ден — нищо. И после нищо. Нито срещнах младежа повече, нито момиченцето видях...

Наистина на глупавите им върви — Господ се грижи за нас...

7.

— Здравсти...

— А, Михо... Кажи, братовчед...

— Бате, търсех те преди малко...

— Каза ми комшията...

— Тоя май е мутра?

— А, ти себе си да видиш в огледалото...

— Бате, не се шегувай...

— Казвай, че време нямам, отивам да работя...

— Бате, дай някой лев, щото...

— Михо, ама чакай барем да изкарам нещо... Хубаво, хубаво — не хленчи... Мъж си, бе!

— Бате, оная пак ме би...

— Ми ще те бие — като стоиш при нея... Мойта като се намръщи — и аз бягам...

— Бате, ти се смееш, ама не мога без нея...

— Тя пак ли... Извинявай, ама...

— Пак... Ходи при она, връща се след няколко дни, все пари ми иска...

— Добре, бе човеко Божи, деца нямате. Нищо не те връзва за колана й... Защо още стоиш?

— Бате... Обичам я, бе бате... Ти не знаеш какво е това любов...

— Де да знам...

— Обичам я... Да ходи, ама да се връща... И барем малко да ме обича...

— Колко ти трябват?

— Бате, свещ ще ти паля...

— Остави тая, кажи колко ти трябват!

— Петдесет лева, бате... И ги връщам... Спешно ги връщам...

— Михо, Михо, дано не остана на твоето връщане да чакам...

8.

Светлото време тази вечер май ще е до късни часове. Пълнолуние, без облаци...

Палнах и аз колата. Рекох най-напред да видя какво прави партньора.

На Митето му викам „партньор“, макар да кара моя кола под наем. Някак си... Абе, нали ви казах, че съм си остатъчно глупав — от времето, когато като романтичен ученик бях решил да изучавам човека и обществото, та записах философия...

Обадих се по радиото, каза ми, че е пред театъра.

Там е наша стоянка — да, де, общинска е, но си имаме свое делене. И избягваме да спираме на чужди стоянки.

На нашите се събираме от една или две фирми, познаваме се, помагаме си... Е, няма да откажа на колега от друга фирма инструменти за бърз ремонт, ако го видя на пътя, но за предпочитане е да избягваме прекалено общуване.

Нали ви казах — професионализъм...

Миналата седмица бихме един от конкуренцията. На няколко пъти се случи наш човек да отива на адрес, а там няма никой. И не са фалшиви обаждания. Секретарката звъня по записаните телефони, хората твърдят, че е дошло такси и ги взело.

Какво такси, коя фирма, кой шофьор... Гледа ли ти клиентът тия неща? Особено, ако бърза за гарата или някъде другаде...

Та се сетихме, че някой тарикат подслушва телефоните. И направихме капан. Веднъж, два, три пъти... Обажда се наш човек, дава адрес, а там чакат свободни шофьори.

На третия път го сбараха...

Да, да — як бой му хвърлили. На полицията не се оплаквал — рекъл в болницата, че паднал при ремонт на покрива.

Стават такива работи...

Митето таман беше се отбил след добър курс. Не само далечен — чак в крайните квартали, ами и хубав бакшиш му дали. То това ми

го каза насаме. Колеги, колеги — ама някои неща са си лична работа. Пък нали ви казвам, бяхме нещо като приятели. Макар с близки хора бизнес да не се прави...

Но какъв бизнес е нашето...

Шест часа...

Часът пик е в разгара си.

Излизат чиновници от работа и немалко от тях бързат към дома си. Кой ще ходи после някъде, кой ще води жена си на село, кой какво... Имаше поръчки...

Така е в петъка. Натоварено време.

Чух секретарката да пита за кола, която да отиде до близкото село. Абе, не съм по тия пътувания, но...

Обадих се, че тръгвам...

9.

— Здравсти...

— Добър ден...

— А, извинявай, че така фамилиарно почнах, но се познаваме...

Или поне аз се сещам за това...

— Да, да... Някак си не мога да се сетя... Шофьор на такси...

— Не, господин Станчов, ваш колега някога. По философия. Ако се сещате — бях във вашето училище година...

— Оооо, младо момче... Сетих се, сетих... Значи така, а? Такси... Може и да си прав...

— Господин Станчов, накъде сме?

— Аз — за Пиринци, а ти... Не зная...

— Хе, същият остроумен сте си... Ама някак си...

— Карай... Живи да сме... От болницата излизам, на контролен преглед бях. И не ме питай какво ми е, че не обичам тия пенсионерски оплаквания...

— Защо? Болни хората, обсъждат...

— Именно... Имам си една теория. Думите създават настроенията, настроенията създаването, създаването реалността... И съответно — ако хората говорят все за песимистични, черни, мрачни работи... Нали разбираш?

— Абе, разбирам, ама... Реалността, според мен, създава темите, а не темите реалността...

— Реалността си е реалност. Но в нея можеш да живееш различно. Кога с оптимизъм, воля и страст, кога като мътен облак над пустинята...

— Е, добре де — това значи ли, че всичко, което става у нас и с нас, е резултат от реалистичния скептицизъм, както му викам аз?

— И така е... Не, не казвам, че ако робите пеят сладки и бодри песни, веригите сами падат. Но тъгата и песимизмът не носят вяра. А вярата е нужна...

— Само с едната вяра?

— Разбира се, че не. Тя е по-скоро свещичка в тъмна нощ. Дава някаква посока, убеждава, че има светлина... И кара човека да се стреми към тая светлина.

— То телевизиите, радиата, вестниците все с тая вяра ни хранят... Имаше някаква журналистка, дете пробва да прави само оптимистични предавания, ама нещо заглъхна. Дали примери не й стигнаха, дали нещо реалността се оказа по-силна... Май мъжът ѝ я напусна заради по-млади, шефовете я магнаха, че и крак чупи...

— Не става с изкуствен оптимизъм, не става... Искане се сила на духа. И — умение да не обсипваш останалите с твоите грижи и проблеми. На — нали бях в болницата от заранта. Седят наборите, разменят диагнози, лекарства, съвети... И направо като че се надпреварват да разправят кой от кого е по-болен. Абе, с черната енергия се хранят. Оплакват се и цъфтят. Някакъв вътрешен кеф ли, какво...

— Пенсионери... Какво друго да правят?

— Да живеят! Имам у дома книги. Не са много — няколко хиляди. Имам дискове с филми и музика. Имам градинка. И баба имам... Кога да намеря време да се вайкам? Къде да седна и да разтягам локуми? Почовъркам туй-онуй — не съм любител на земеделието, ама на... Забавлявам се. После седна, гледам котките на припека, кучето до оградата, минаващите хора и животинки, дремя под асмата... Време за хленч няма!

— Ами политиката?

— Едно време дори се позанимавах с нея. На местно ниво. После разбрах — политика значи работа. Специализирана работа. Имаме си ние тук, у нас, бая политикани. Дрънчалници. Каква работа ще ти свърши тоя? А в наше село изкарахме късмет — млад човек за кмет избрахме, прави някои неща, други не стават веднага, ама... Младичък, миналата седмица взе да си купува „На 55“...

— Оппа... Ей го селото...

— Оппа, я! Да вървя, че бабата ме чака. И котката цял ден без мен... Ето, колега... И хубав ден...

— Нощ, нощ...

10.

Така му отговорих машинално.

После завъртях на малкото площадче, огледах се... Няма клиента за града. То не е скъпо — ама от моя гледна точка. И бившият даскал щеше да спести, ако не беше далече от болницата до автогарата, разбирах го.

Даааа...

Слънцето вече слягаше. Време беше да се прибирам. Друг път из околните села имаше поне няколко младежи. За града, за седмичното забавление. Ще беснеят по дискотеките, ще търсят да задушат някое гадже...

Пък то какви гаджета...

Тукашните са големци. Градът е достатъчно голям, има все още някои предприятия, има дори някакви изнесени обучения на филиали от провинциален ВУЗ. И един с претенциозно название, което не си давам зора да науча. Нещо от рода на вселенска академия по всичкология... Шегувам се, де... Но наистина е гръмко и празно...

Та момичетата от града се изживяват като принцеси. Поне като принцеси...

Де такава ще се хване с някой от село...

Напоследък има подобни — дошли от село, за да учат тук. После хванали се на работа нейде. И смятащи се за по-висока категория от селските младежи.

Която разлика се губи след няколко чашки...

Селски морал ли?

Братчета, скоро да сте ходили на село?

Какъв патриархален морал, какви селски закони?

Било е... Е, хайде да кажа — беше. Помня онова време, ама то мина. И се забрави — заедно с хората от поколението на дядо ми.

Защото и аз съм от село. Баща ми е отишъл да учи в града, срещнал майка ми — тя пък от друго село. Струпали къщичка — през 50-те е било леко, отгледали ни със сестра ми...

И ето — гражданин съм. Даже второ поколение. Къщата на село я няма, дворът е празен... А в другото село почти не ме знаят. Братовчедите — да, ама децата им... То и те не се прибират. Кое в София, кое по чужбина...

А и селата се свиват — като шагренова кожа. Не, не по площ. По живот. Хора няма. Душите на селата си отлитат. И остават материалните спомени...

Които постепенно рухват и се сравняват със земята...

Където постепенно отиват и хората...

Добре, добре...

Да се сетя за бившия колега. И малко по-оптимистично. С хъс...

А, ето го и града...

11.

— Ей, в последния момент ви видях, госпожо...

— Ама не, не... Аз не ви спирам... Нямам пари за такси... Извинявайте, но...

— Качвайте се... Празен съм прибирам се в града, ей го там — що да ходите пеша?

— Ама нямам пари...

— Какви пари, госпожо, кой иска пари...

...

— Извинете, обидих ли ви нещо? Плачете, пък аз ей така... Да ви откарам до града само... Извинете...

— Не, не... Не сте ме обидил... Дори напротив... Не зная как да ви кажа... извинете, задържам ви...

— Госпожо, сядайте, по пътя ще говорим... По-силно, малко по-силно я хлопнете — няма страшно...

...

— Защо плакахте? Извинете, но още съм объркан...

— Не съм чувала това „госпожо“ от години... Да, казват ми го в социалната, ама имам чувството, че заместват с него псувните... Пък и каква госпожа съм аз... Бедна жена... Никоя...

— Е, те чиновниците така се изживяват — като чорбаджии. Аз щях да съм набил някой досега, но... Трябва да работя, няма как... Стискам уши и не чувам... Напоследък се мъча и да не ги гледам, защото...

— А аз занаят нямам... Имам, де — но съм отдавна пенсионерка. На едни 200 лева разчитам. След 40 години работа в болницата — 200 лева пенсия... Доскоро бяха децата. Помагаха, ама...

— Заминаха за чужбина ли?

— Е, де да бяха... Може да не се беше случило така... Ние живеехме до гарата. По едно време — преди 89-та беше, решиха да ни разселят, а на мястото да правят парк. Разселиха ни, но парк няма. И надали ще има...

— Че какво лошо в нов апартамент, на ново място?

— Не един — два дадоха в замяна. Един за мен и малкия син... Вдовица съм, моят беше в железниците, ама рано си отиде... Големият син взе апартамент, малкият нямаше 18 и остана с мен... После почна тая пуста демокрация...

— И?

— Големият син се ожени. Доведе една мома пловдивчанка, дето един ден в живота си не е работила. И с него не работеше. А той се разтича, направи си фирма, работилница отвори, взе да говори за връзки със западни фирми и износ на оригинални части някакви... Не му разбирам от работите, само ме тревожеше, че все в тоя пусти бизнес затъваше... Все недоспал, недоял, разбързан, загрижен...

...

— Госпожо, искате ли вода? Не е много студена, ама... Заповядайте...

...

— Охxxx... Почина... На 39 години, от инсулт... На 39 години... Таман беше решил да прави нещо, аз рекох да му помогна, заложихме апартамента ми за кредит... И почина...

— Ясно... Банката...

— Да... Хич не ги интересуват хората... Парите! Само парите гледат... И почнаха дела. Нали моят апартамент е заложен — него продадоха. И с малкия син тръгнахме по роднини. Намериха ни едно старо къще в махалата, отдето излязохме. Пак се върнахме, демек. Ама с една пенсия караме. Синът ми е свит един, не е за това време. Мълчалив, работлив, но не умее да се нагажда...

— И къде така извън града?

— Ходих до селото. Една съученичка имам, преди 45 години сме се виждали за последно. Рекох да видя дали нещо може мъжът й да помогне... За работа на детето, не за друго... Друго — не вземам... Така са ме учили...

— И ще помогне ли?

— Той, човекът, пенсионер вече. Личи си му — иска нещо на направи, ама днес сила няма... Бешето... Почерпиха ме, искаха на обяд да остана, но...

— Даааа...

— Може ли да спреш тук? Ей по оная пряката и съм в квартала...
Благодаря ти! Господ да те поживи... Не, че съм вярваща, ама в това
време друго не остана...

— Късмет, госпожо! Дано...

12.

На пиацата имаше няколко коли. Петък, бързо излитаме по повикванията...

Завъртях курс, после още един...

Те сега тръгват учениците. Бамбашка! Взели някой лев за петък вечерта и — хей, живот, здравей, здравей...

Абе, какво стана с Кидика...

Имаше едно време песни... С музика и текст... Слушаш, разтапяш се, мислиш... Имаше и за пиене — дето ти трябва само едно тупа-тупа, имаше и за душата...

А сега...

На едно празненство у нас викнах на разчистеното място в хола сина и племенниците. Показах им рок...

Изпадаха...

Плетат крака, губят равновесие...

То да не е да щракаш с пръсти на кючека, бе хаймани! Ритъм се иска, усет, разнообразие на стъпките, а не въртене на гъзовете...

Карай...

Тяхно си е времето — аз само казвам и понякога показвам. Пък каквото направят... Да, да — знам, че аз ще го плащам, ама... Да пробват!

Седнали преди малко тримка в колата. Едно момиче, две момчета. Най-много на 16 да са. Единият важен — нали той плаща. Та спрях за малко и му рекох, че мога и без парите му, а те без колата ми. Но, докато аз карам — ще се държат с мен като равноправни в сделката. А като сложат годините — малко учтивост няма да попречи...

Замълчаха. Пък като стигнахме чалготеката, момчето плати, върнах му до стотинка рестото, а то смотолеве едно извинение така — полугласно...

Все файда, както викаше дядо ми...

След втория курс нещо се забавиха поръчките.

Та спрях с колегите — да издимим по една, да си кажем някоя дума.

Абе, аз не пуша отдавна, но се включвам в компаниите... Някак си... Свикнал съм от едно време — кръчмата, масата, чашките, цигарите, дима, наслегнал се над нас...

Грубичко, но финесът да го показват ония с пурите...

Раздимяха се, взехме да обменяме информация — кой какво видял и чул. За нас тайни в тоя град няма. И да не сме видели сами — чуваме клиентите какво си приказват. Пък има и такива, дето с нас споделят.

Защото ние сме нещо като дупката, дето викали за ушите на цар Траян — хем ни има, хем смятат, че с излизането от колата трапът се заравя...

Така си приказвахме дор' десетина минути чак...

13.

— Кола за квартала...

— Селото ли?

— Абе, каквото щеш... Отиваш ли?

— Разбира се...

...

— Заповядайте...

— До центъра? Може ли?

— Нали сте дали поръчка? Значи — готово...

— Благодаря...

...

— Там нали има един блок „Мир“?

— Аха... Нашата пиаца е почти до него...

— Ама може ли до блока да спреш?

— Разбира се... Защо все питате? Нали сте клиент — плащате, поръчвате... Ако е по закона — всичко е наред...

— Младеж, аз съм от онова време. Знам си, че винаги съм молец... И в магазина, и във влака, и в кафенето...

— То минаха повече от 20 години, парата командва всичко, а вие се молите...

— Щото нямам пари, бе младеж... Пък и не съм стигнал до новото... А и в наше село няма ново...

— Нали имате магазин? Пред него спиране, когато чакаме клиенти...

— Знам ви. Ама в магазина е Краса. Дето беше в него и преди демокрацията. Мъжът ѝ беше шеф на потребкоопа, та купи магазина. И кръчмата взе...

— Ресторанта...

— Какъв ресторант? Кой ще яде там? И кой ще пие нещо освен бира? Зимата прием вино, ама си го носим. Трябва предварително да платим за мезе, иначе Краса ни гони. Нямала сметка. Та вземаме салам. А той един... Мани, мани...

— Стар?

— От дядото на стария вол... Добре, че имаме селски стомаси. Можем и пирончета да смелим. Иначе — къде ще идеш зимьска? Събираме се, пием винце, хапваме твърдия салам...

— Тук ли живеете?

— Не бе, младеж... Отивам да занеса на сина на Мечето някакъв пакет от баща му...

— Кой е тоя?

14.

Така му викат — Гошо Мечето. Бил председател на едно ТКЗС, после го избрали за шеф на кооперацията.

Обикновен, нормален номенклатурен кадър в селското стопанство.

Обаче, дошла демокрацията...

И Мечето станал чорбаджия...

От онези, дето преди 50-те години са властвали в българското село. Дядото на клиента ми още ги помнел.

Хищен, алчен, коварен, тарикат, използвач, нагъл...

Лека-полека събрал в ръцете си голяма част от земята около селото. И станал най-големия кооператор.

Не се гнусял от нищо...

Бил моят клиент охрана на селскостопанския двор в началото на 90-те. Пристига Мечето с колата си, казва, че отива да проверява складовете, влиза с автомобила, бави се час време, излиза...

А задницата на колата буквално до земята...

Само че охраната си пази мястото, не складовете от председателя...

Пробвал и друго. Обвинил частната охранителна фирма, дето после поела пазенето, че допуснали кражба на 15 тона зърно. Цял ТИР!

Да, ама вратата цяла, прозорчетата цели...

И селският полицаи му намекнал за някои недоогледани неща... Та Мечето набързо „открил“, че станала счетоводна грешка... Замазали нещата...

Апартаменти във Варна, апартаменти в областния град, голяма селска къща, модерни автомобили...

А селото постепенно затихва...

Защото работа там има само в кооперацията. Или — в „кооперацията“...

Преди няколко дни се обесил 38-годишен човек от селото. Няма работа. Не го искал Мечето — много му знаела устата... Не бил станал още кротък ратай, претендирал, че е равноправен гражданин...

Е, сега е равноправен...

Та така с Мечето...

А какво чака хората със сина и дъщеря му...

Знаят си ги — нахални, високомерни, мислеци, че са царчетата на селото...

Няма, няма живот вече там...

Та моят човек мислел вече да заминава нейде. Я тук, в града, я нейде по гурбет.

Строител, може много работи, надява се, че от глад няма да умре... А децата в селото няма да остави... След Мечето такива стръвници се задават, че...

15.

— Здравсти...

— Здравсти, мой човек... Кафенце? Или?

— Няма начин — на път съм... И дай там нещо леко — кифличка, кроасанче...

— Кифличка... Имаше кифлички едно време. Сега няма кой да ги прави... Помниш ли — отиваме на училище с 20 стотинки. 12 стотинки баничка, 6 стотинки боза, че и за две лукчета оставаха...

— Ама и баничката беше баничка... Не с извара и някакво палмово масло...

— Заповядай кафето... Къде ходи тая вечер?

— Хъ, нищо интересно... Хора, всички с проблеми, всички страдат... Ония, дето са доволни с такси не пътуват. И не си броят парите за сметката... А, Кольо... Сядай!

— Дай и на мен едно кафе... Има ли кяр тая вечер?

— Таман това се оплаквам. Ама и той не ми обръща внимание. Нали всяка нощ сме така — нищо не е наред, но не се отказваме от занаята...

— И като се откажеш — де ще идеш? Ей го — аз нали пробвах? Като ни съкратиха от армията, братовчедът веднага ме поведе по чужбинско. В Африка ходихме. Ама не ме питай в кои държави. Де да знам! Закараха ни, дадоха инструментите, почнахме работа по самолетите... Нали сме си майстори — и френски, и английски, и американски самолети оправяхме. Превеждат парите и не питаме даже къде е столицата им. Хич не ни и трябваше — не сме тръгнали на екскурзия, на гурбет сме. То един-двама не устискаха и се запиха. Ама нали знаеш — все някаква беля става. Та се върнаха. Пък ние — бараки, писта, хангари, барче, джунгла, река имаше и все черни... С белите, дето плащаха, на английски се оправяхме. Две години изкарах, а накрая ми писна и се прибрах...

— За жената?

— Ами — за щерката... Че решила да я кара на слободия, нали баща няма... Набързо я стегна менгемето, завърши, следва вече...

— Е, нали си си у дома...

— Да, бе — у дома... Ако не е това такси... Да сме изпукали... Няма как да се уредя пак навън. Чакам братовчедът да се върне след няколко месеца, ще говоря пак за нов гурбет. От нашия полк комай половината са по света. И в държавни, и в частни армии... Нали плащат... Оппа — за теб ли махат?

— Хайде, до скоро...

16.

Ред ми беше дошъл. Ама като видях чакация... Бе, братче, то бива наквасване, но чак толкова...

Не, бе — виждали сме ги всякакви... И по-зле дори... Но за тая нощ беше първият пияндурник...

Седна, че като почна да ми разправя колко добре бил, какъв хубав човек съм, ама ще го закарам чак до тях, пък жена му ще плати, щото и тя е хубав човек, но много злобна, че нещо била без работа, обаче той ходел по строежите и сега имало работа, не е като преди месец, когато ходил чак в Бургас да търси, но не намерил, ама срещнал един набор от казармата, та оня го настанил в една бригада за вътрешни ремонти, пък Бургас бил хубав град, ама скъп...

Стана ми ясно — ще има проблеми...

И имаше.

Спрях пред къщата му. От вида ѝ се разбираше що за хора живеят там.

Добре бе, братче, пари нямате, но поне преметете пред вратата, защото уличната лампа свети баш отгоре и се вижда цялата ви мръсотия...

Хайде, оградата порутена, портата хлътнала, мазилката на къщата олющена, но дворчето тревясало...

Що не му ударят по една мотика — нали жената била безработна? И да засеят нещо — какво ще да е, все ще се изяде...

Няма да дъвчат само себе си, я...

Това за дъвченето си го казах, когато на третото изсвирване излезе жена му...

Боже, тоя наистина беше много пиян, та за тая... добре, добре — жена е... макар много да не личеше... ама да я нарече „хубав човек“...

Беше вече към полунощ, обаче излязлата нададе такъв вой...

И какво? Никой не светна дори. Явно махалата беше свикнала с изпълненията.

Разкрещя ми се — чунким аз бях пил с хубавеца й. И заяви, че нищо няма да плати — кой ме е карал да го возя...

С такива си знаем работата. Стигало се е до извикване на апапите и претърсване на дома. Но сега се оправих сам — бързо и хирургически точно.

Хванах му гащите, стръсках ги, чух звъненето, обърнах го с главата надолу и прибрах изсипалите се монети. Едрички бяха, покриваха сметката, даже рекох едно „На, ма!“ и пъгнах в ръката на оная останалите няколко лева на стотинки.

Тя замълча. Щото бясна, ама аз хич не съм дребен, а и бях малко нервен в момента.

Оставих пияндурника щастливо ухилен до портата, а жена му си влезе. Даже не го погледна...

Палнах колата и пак го изгледах...

Боже, той беше единственият човек, дето тая вечер ми каза, че е доволен от живота...

17.

— Ей, добре, че минаваш, аверче, щото ни кола, ни дявол...

— Закъде си?

— Абе, не съм аз... Дядото нещо... Ей го, водят го... За „Бърза помощ“...

— Защо не им се обади? Знаеш ли колко ще ти взема?

— Бе, вземай... И гащите ще давам, ама човека да закараме...

— Дядото?

— Вие, учените, му викате тъст, ама за мен си е дядо... На булката бащата... Колкото тя е... Абе, свестен човек! Айде бе, ейй! Пфу, как се мотат...

— Добър вечер...

— Дрчер...

— Боли ли?

— Свива тук, отляво...

— Нищо, не говори... Лягай на задната седалка! А вие, госпожо, вземете главата му на колене... Каква сте на човека?

— Дъщеря съм...

— Добре... Дръжте го... А ти, аверче, сядай отпред при мен...

— Давай, давай... Абе, тоя къде гледа? Надуй сирената...

— Нямам, не ми се полага... Стига и с фаровете дето бия на дълги... Още малко...

...

— Хайде сега... Булка, дръпни се — не пречи... Ти за краката... Бавно, бавно... Спокойно...

— Шефе, количка докараха...

— Дай да го сложим... Лекоооо... Давай, карай натам...

...

— Аверче, ами да се разплатим, а?

— Какво казаха за стареца?

— Май нещо прединфарктно. Пък може и инфаркт да е направил... Кажй сега — колко?

— Абе, я ми се махай от главата... Нали го докарахме...

— Шефе, не може така! Благодаря, по човешки помогна... И пари не щеш — благодаря! Видя ме къде живея, мини някой път да пием по една за здравето на дъртия... Ама тия пари вземи — работа ти е, трябва...

— Човеко...

— Шефе...

— Добре, добре... Мир да е... И бягай, че жена ти нещо те търси...

— Ох... Ида, ма... Ида... Благодарско... Жив да си...

— Дядото жив и здрав да е, наш'та е лесна... Хайде, бягай...

18.

То почти всяка вечер нещо толкова става. Оня ден карах млада булка. Бременна била, яли кисело зеле, свил я коремът. И вика: „Карайте към вътрешното“... Бе, моме, аз съм на бая години, таксиджия съм, що родилки съм карал... Е, хубаво де — десетина. Ама стигат, за да разбере, че ще ражда...

Но тя се запъна — не, та не... Терминът ѝ кога бил, докторът какво казал... И командори... Бе, те всичките жени все командирки се изживяват кога са в настъпление. Ама стане ли зор, натисне ли ги животът — айдеее, на мъжа прехвърлят цялата отговорност...

Да, да — докато я закарам и пусна вода... Що чистене беше после... Ама с клаксона напред нахлух в болницата, до родилното директно, взеха я, мъжът ѝ дойде — и той младо момче, шашнато...

На другия ден ме намери — пиян... Преливащ направо... Плати курса, черпи... Ама нали сме на кормилото — остави няколко бутилки, луканка домашна... За бебето и майката — да са живи и здрави...

Таман завих пред приемното и ми маха един човек. Каза адреса. На преглед бил, ама нещо се забавили със снимките, та...

Тоя пък друга история. Донор бил.

Кръв?

Не, на органи...

Зяпнах. Че той жив още — какви органи...

И ми разправя. Закъсали. Без работа и той, и жена му, и сестра му, и зет му. А живеели наедно в една къща. Плюс старите, плюс четири деца — по две в семейство.

И някакъв познат му намекнал как да изкара пари. Два бъбрека има, с един ще се оправя добре...

Всичко под секрет. Тайна... На жена си не казал. Знаел си я — ще се разпищи, няма да даде, а после има да теглят. И тя да си мисли, че все пак...

Та приел офертата. Няколко хиляди долара — кой ти ги дава?

Заминал за София, срещнал се с един. Направо като в шпионски филм. Завързани очи, обикаляне по улиците...

Прегледали го в някаква клиника. Само че е болница разбрал — ни фирма видял, ни отвън как е. Изследвали го, държали го една нощ в стая с боядисани в бяло прозорци, вратата заключвали отвън, тоалетна вътре, една сестра само му носила ядене.

После го закарали в операционната, ама още по пътя му се доспало. Та и тогава нищо не видял. Накрая се събудил пак в оная стая. Още седмица го гледали. Усещал, че има нещо рязано отдясно, преглеждали го, кимали...

И накрая го взели в една кола, откарали го на автогарата, дали му билет и...

Парите получил. Не го боляло вече. Само при лошо време поусещал нещо, ама...

Жена му едва не припаднала, когато ѝ разказал, че вместо на гурбет, дето тя си мислела, че е, е бил на операция.

Къде, кой, за кого го рязали — хал хабер си няма.

Ама зет му рекъл, че късмет имал, та тук го оперирали. Щото някои ги карали в Пакистан, в Нигерия... Богаташи много, качествени бедни малко. А ония не били добри в занаята, гледали плащация да оправят, пък донора...

А късметът бил вече дошъл. Сестра му намерила работа, и зетят се хванал в една бригада по курортите, жена му на нашия почнала в едно училище чистачка, той самият станал охрана там... Дето рече — тоя бъбрек май му носел лош късмет, та като го махнали... Абе, оправило се...

И плю през прозорчето, та се и прекръсти...

Е, докторът му се хванал за главата като чул. Веднага го пратил на прегледи, комисия го гледала, все още го изследват от време на време...

Но ни разбрали кои са били ония, ни май се напъвали нещо...

Свършена работа!

Абе, и с един бъбрек се оправял, не се оплаква...

А, ето го блокът... Колко струва?

19.

— Заповядайте...

— Ууууу... Мерси, колега... Таман се чудех на кой телефон да звънна, та да ме приберат... Карай към новия квартал... Оня, де — дето му викате „Весели селяни, гъсто заселени“... Ей, кога стана толкова часът... Малей, мойта ще мърка... Тя не вика, не се кара, даже не мърмори... Мърка! Като пиличка — мърррррррр... Направо те престъргва с това мъркане... Пък ако чуе с кого бях... Ама нямаше как да се измъкна. Хвана ме яката, заклеци ме, „Хайде по едно само“... И аз — нали съм като селска мома възпитан, не умея да отказвам...

— Това — кой?

— Ааааа, един бивш съсед. На горния етаж беше. После ние се изместихме, та се поотървах от него. Голям навлек. И толкова самовлюбен... А пък багаж над раменете — никакъв.

— И какво работеше?

— Там е работата — какво... Има фаца... Това по нашенско иде от „фейс“. Демек — има вид на изглед. Представителен, изтупан, умеещ да говори и нищо да не казва... И въртящ се като риба в тиган. Но успяващ винаги да е от правилната страна на горещото...

— Че не е единствен...

— Не е, я... Да беше само той... Помня — преди 1989 година, на 9 май, надуваше магнетофона с песни от войната. И гордо разправяше как баща му воювал, та той много почитал този ден. После стана пръв седесар и се обяви за русофоб. А сега ми обясни, че това било временно — заради Елцин, ама се записал в някакво дружество за приятелство...

— Какво искаш — модерен човек...

— Всякак е модерен, всякак... Завършил СПТУ по автотранспорт с тройка. И станал шофьор — ама не къде да е, а в търговията. Та беше си заредил дома... Лошо да ти стане! Влизаш у тях — насреща ти натюрморт. Череп, нож, чаша с вино, луканка... Кич

не, ами... После, след 10 ноември, се обяви за борец срещу комунизма. И даже стоя в една палатка на центъра, пред хотела, бе — сецаш се...

— А, помня ги... Ама те нали...

— Да, да... Прибираше се вечер, наяждаше се, вземаше си нещичко за другия ден и пак отиваше да гладува. И за награда го записаха студент. Едно време не беше като сега — Сульо и Пульо си плащат и получават диплома. Тогава и Сульо, и Пульо използваша връзки. Та нашия го уредиха през общината — записаха го, плащаха му дори стипендия. Нещо грижи за пенсионери беше, но комшията на всички разправяше, че учи социология. Даже един ден ми се изфука, че правел дисертация и щял да става магистър...

— А ти?

— Аз съм си гад. Викам небрежно: „Да, да — добре... Бях вече забравил какво е диплома, че моята е отпреди 30 години, ама хубаво си се сетил... Но не се казва «дисертация», а дипломна работа. Дисертация се прави за доктората...“. Толкова ме разбра! Дадох му някаква диплома, назначиха го в някакъв отдел на общината, ходеше по фирмите да изнася лекции... Идва веднъж и при нас — мани, мани... Директно си личеше как е преписвал отнейде. Много приказки, никаква мисъл... Но нали ти казвам — има фаца...

— И сега — какво?

— Нищо... Наложих се два часа да го слушам. Абе, подмятах му едни такива — бодящи, ама той... Не хваща, бе... Просто няма смисъл да се бъркаш с него... Тапир! И слушах, слушах... Накрая му рекох, че спешно трябва да се прибирам, че жената ме чака, че... Платих си моето на сервитьора и заминах... Уфффф...

— Тоя блок ли беше?

— А, точно... Благодаря, колега! Колко ти дължа?

20.

На пиацата кипеше бой.

Направо като вряща тенджера — шум, пъхтене, преливащи от мачкащата се група хора, бълбукане от множество псувни и просто крясъци...

Не му мислих много. Метнах се в кълбото.

Тоя наш — тоя не е... Бой... Ох! Ама тоя де ме добара?... На... Ха така! Оппа, пази муцуната, че вечерта се бръснах...

И като се завъртя една...

Абе, да е било, да е било три минути...

Ама ми се стори час поне. И нали таман бях дошъл, не беше ме унесло мелето, още мислех нормално — чух полицейските сирени. Дръпнах Митето за врата, той се обърна и замахна, блокирах удара му, взе нещо да прозира през кървясалия му поглед, май усети, че съм свой...

Не, не ме видя, нито разбра — първичното надделяваше.

Просто усети.

И се повлачи подире ми. Влязохме в колата, дадох газ из близките криви улички, успяхме да свием в тъмното. И веднага спрях — да поема въздух, да се разберем кое и що...

Оказа се, че от една фирма решили да печелят на наш гръб. Ние създаваме имидж, ние събираме постоянни клиенти, ние тичаме...

А те се включили към телефона ни, подслушват и изпращат коли по нашите поръчки.

Бе веднъж, бе два пъти... Мърморехме им, псувахме ги, предупреждавахме ги... А тая вечер направо дошли с десетина коли. Петьо отишъл на адрес, видял излизаща от пресечката кола, усетил какво става, препречил трасето, че като го почнал оня...

А после дошла наказателна експедиция...

Но и това свършили некадърно. Де да се сетят, че Петьо ще включи радиото и ще съобщи на всички. Та бая народ се беше изсипал

на пиацата — беше точно на сто метра от оная, дето общината им беше дала на тях.

Абе, общината обявява конкурс, печели го някой, пиацата се използва от фирмата, а от другите имат право да спират и чакат, но само ако няма натрупване. С две думи — райониран е градът. Хем е по-удобно, хем е по-прегледно, хем се знае кой „държи“ пиацата — та отговаря за нея. Нашите бяха сложили барачка с кафенце, имахме пейки, даже с бръшлян отгоре и цветя отпред...

Та долетели ония. И, когато завили — изненадаааа... Таман двадесет коли поне ги чакали... Та като ги почнали...

Поседяхме с Митето, поуспокоихме се, издими той един фас...

После се върнахме — все едно идем от маршрут.

На пиацата чакаха три наши коли. Двете с шофьори, третата на Митето. Слязохме, заобсъждахме какво става. А в това време дойде и Коцето. Бил до полицията, та видял каква е. Даже приказвал с баджанака си. Оня му казал, че пишат протоколи, ама нашите момчета май се разминават. Защото си били на пиацата, а ония дошли отвън...

Може да изкарат тая ноц на топло, утре ще ги пуснат — в законна самоотбрана сме...

Изреди ни Коцето шофьорските логики на правото, попсувахме ония идиоти...

А аз рекох да видя жената как е... И тръгнах бавно към заведението. Като й звъннах — да излезе, да ме посрещне, да се видим навън... Не ми се влизаше в оня бардак. Честно ви казвам — не съм човек от ХІХ или ХХ век, ама някак си ме дразнят тия убиващи душата места.

Затова и маса пъти съм карал клиенти до „Клуб за отмора“, ама веднъж не съм влязъл, за да погледам стриптийз. За друго и не говоря...

21.

— Добър вечер...

— А, заповядайте... Пак към вас ли?

— Да, да... Пътували ли сме друг път?

— Да, нали често ви прибираме... Извинявам се, само да звънна на жената да ме изчака малко, че тръгвам с клиент... Аз съм... След десет минути идвам... Работа... Да... Чао...

— Така е... Тия дни пак се заприбирах с такси. Студено. И моторчето направо замръзва. Стяга се. Затруднява не само движението, ами и дишането. Та се налага...

Два-три лева... По-малко е от 300 наведнъж... Ама пък натрупването на дребните суми за такси са май повече от едно погребение. Кое то хем ще реши проблема наведнъж, а не всяка година да плащам...

Добре, че жената не се е усетила — иначе кой знае кое от двете ще ми предложи... А може и да наложи...

Та плащам аз, но винаги добавям малко отгоре. Ноблес облидж. Пък и ми осигуряват известно предимство — таксиджиите като чуват къде е адресът, литват, защото знаят.

— Така е, помним постоянните клиенти... Особено, когато не са пияниците... И вас ви зная... А бакшишът... Стотинки, стотинки — ама в тая криза все са нещо...

— Пък в такситата всякакви хора срещам. Ей го — снощи се прибрах така. Слязох, плащам, таксиджията вика:

— А, тия са в повече?

Казвам му — бакшиша. А той:

— И защо всички смятат, че в такси трябва да се дава бакшиш?

— Що? Да ги прибера...

— Не, не... Не затова... Аз се чудя защо има професии, където бакшишът се смята задължителен едва ли не. Баща ми — казва и аз се сецам за кого говори — беше директор на „Пиво“-то. Ходеше при един бръснар и му оставяше бакшиш. А бирата тогава си беше

дефицит — особено хубавата. И оня идваше във фабриката, вземаше по каса и казваше: „Благодаря!“... Но никога не е оставил бакшиш...

Аз се задържах на седалката.

— Ами защото — викам — баща ви е бил директор. Директорите бакшиши не вземат. Подкупи, рушвети — да... Ама бакшиши — не, не са подходящи...

Човекът се засмя:

— Аз — казва — работя като актьор. И то вече понякога. Има ли представление — играя, в останалите дни карам таксито. Защото в театъра хляб няма. То и изкуство не остана в него. А тук — някоя пара, малко бакшиш... Преживявам... По-скоро оцеляваме...

Слязох.

Бяхме си казали всичко.

То в тоя мрак какво светло да речем...

— Наистина... Пристигнахме... Под тая лампа, нали?

22.

Жената ме чакаше на ъгъла. Точно до голямата витрина. Беше се заметнала в палтото.

Погледнах я... И не свалих поглед...

Що години...

То бяха срещи, то бяха вълнения, то бяха...

А сега — колко взе, какво купи, много ли плати...

Нещо ме стегна...

И отпусна като взрив.

Хванах я за ръката. И я поведох към колата.

А после към дома...

Утре ще видим...

Макар да знаех — нищо няма да видим...

Същото ще е.

Тя в оня бардак, аз в колата. Бакшиши, аванта, леки далаверки, бързо лягане зад спуснатите пердета, липса на утрешен ден...

Не, не — щеше да дойде. Някакъв. Но нямаше да го чакаме. А хубавото на утрешния ден е очакването му. После е ежедневието...

Така се прибрахме нея вечер...

Около нас прелитаха коли — нощта на сивите сенки продължаваше.

Не за нас.

Поне не в този момент...

Но момент е мярка за кратко време. Много кратко...

А нощта е дълга...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.